

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 886/2016-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. decembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátkou JUDr. Mariannou Lechmanovou, Štúrova 20, Košice, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 6333/2000 a jeho uznesením z 11. septembra 2014, postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoE 361/2015 a postupom súdneho exekútora JUDr. Miroslava Frigu v konaní vedenom pod sp. zn. EX 17381/2000 a jeho exekučným príkazom z 2. marca 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. júna 2016 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Mariannou Lechmanovou, Štúrova 20, Košice, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 6333/2000 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a jeho uznesením z 11. septembra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“), postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoE 361/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“) a postupom súdneho exekútora JUDr. Miroslava Frigu, Námestie SNP 538/16, Stropkov (ďalej aj „súdny exekútor“), v konaní vedenom pod sp. zn. EX 17381/2000 a jeho exekučným príkazom z 2. marca 2010 (ďalej aj „napadnutý postup súdneho exekútora“).

Zo sťažnosti, z jej príloh a z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 17 Er 6333/2000 vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení povinného účastníkom exekučného konania vedeného Okresným súdom Michalovce pod sp. zn. 17 Er 6333/2000, pričom povereným súdnym exekútorom vo veci vedenej pod sp. zn. EX 17381/00 je JUDr. Miroslav Frigo. Predmetom označeného exekučného konania je vymoženie sumy 68,05 € s príslušenstvom. Po doručení upovedomenia o začatí exekúcie sťažovateľ 21. januára 2014 podal námietky proti exekúcii a proti trovám exekúcie, ako aj návrh na zastavenie exekúcie.

Okresný súd napadnutým uznesením č. k. 17 Er 6333/2000-23 z 11. septembra 2014 námietky sťažovateľa proti exekúcii a proti trovám exekúcie, ako aj jeho návrh na zastavenie exekúcie zamietol. Proti označenému uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal 21. októbra 2014 odvolanie. Okresný súd po pripustení zmeny účastníka konania na strane oprávneného uznesením zo 16. marca 2015 predložil 2. júna 2015 spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu z 11. septembra 2014. Krajský súd bez rozhodnutia o odvolaní sťažovateľa prípisom sp. zn. 12 CoE 361/2015 doručeným

okresnému súdu 2. júla 2015 vrátil spis prvostupňovému súdu s odôvodnením, že „z obsahu spisu nie je možné zistiť, či odvolaním napadnuté uznesenie bolo povinnému riadne doručené a teda, či odvolanie bolo podané v lehote na podanie odvolanie“. Okresný súd po opätovnom doručení uznesenia z 11. septembra 2014 sťažovateľovi predložil 15. marca 2016 spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu; odvolacie konanie je krajským súdom vedené pod sp. zn. 12 CoE 206/2016.

Sťažovateľ namietané porušenie svojich v sťažnosti označených práv odôvodňuje najmä takto:

«... Je preto nepochopiteľné a neakceptovateľné konanie a rozhodnutie ako aj postup OS Michalovce sp. zn. 17 Er/6333/2000-23 z 11. 9. 2014, taktiež KS Košice v konaní sp. zn. 12 CoE/361/2015, ako aj postup a konanie súdneho exekútora v konaní sp. zn. EX 17381/00 na Exekútorskom úrade v Stropkove. Vzhľadom na skutočnosť, že exekučné konanie trvá neprimerane dlho a to až od návrhu na vykonanie exekúcie odo dňa 13. 12. 2000 až po súčasnosť (teda viac ako 15 rokov). Sťažovateľ sa nachádza v právnej neistote viac ako 15 rokov ohľadom exekučného konania pre vymoženie pohľadávky, ktorú nemôže a ani nedokáže uhradiť z dôvodu nemajetnosti sťažovateľa.

... Sťažovateľ u súdneho exekútora podal dňa 24. 7. 2013 na poštovú prepravu podanie - návrh na zrušenie exekučného príkazu zrážkami zo mzdy; zo dňa 24. 7. 2013, v ktorom som namietal premlčanie pohľadávky, taktiež že zo svojich príjmov (pracovná odmena odsúdeného) nedokáže pohľadávku uhradiť...

... Navrhol a žiadal súdneho exekútora o zrušenie exekučného príkazu a zastavenie exekúcie z titulu nevyoženia pohľadávky pre nemajetnosť povinného.

Sťažovateľ následne súdnemu exekútorovi podal 27. 8. 2014 na poštovú prepravu podanie „Upovedomenie, námietka proti exekúcii a trovám exekúcie a žiadosť“ zo dňa 26. 8. 2014, kde poukazoval, že uplynula trojročná doba, v ktorej pohľadávka a trovy exekúcie neboli uhradené z dôvodu nízkych zárobkov, zároveň som poukazoval na nemajetnosť a že jeho príjmy nedosahujú ani hranicu životného minima, že pohľadávka je premlčaná.

... Vzhľadom na vyššie uvedené súdny exekútor absolútne nereagoval na návrh a podania povinného, t. j. zo dňa 24. 7. 2013 a 26. 8. 2014 a ani neučinil žiadne výkony ohľadom zrušenia exekučného príkazu a zastavenia exekúcie pre dôvody, že povinný je nemajetný. Rovnako sa ani neunúval nejakým spôsobom dať povinnému na vedomie svoje vyjadrenia a rozhodnutia k predmetnej exekúcii.

Súdny exekútor JUDr. Miroslav Friga v exekučnom konaní sp. zn. EX 17381/00 svojou nečinnosťou vo veci ohľadom zastavenia a zrušenia exekúcie a exekučného príkazu sp. zn. EX 17381/00-8 zo dňa 2. 3. 2010, svojim konaním a postupom spôsobil prietáh v konaní, čím porušil právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 Dohovoru, nakoľko exekučné konanie trvá neprimerane dlhú dobu od podania návrhu na vykonanie exekúcie z 13. 12. 2000 až po súčasnosť, t. j. viac ako 15 rokov. Od vydania exekučného príkazu z 2. 3. 2010, t. j. viac ako 6 rokov. Od podania návrhu na zrušenie exekučného príkazu a zastavenie exekučného konania z 24. 7. 2013 a následne z 26. 8. 2014 až po súčasnosť, t. j. viac ako 2 roky a 8 mesiacov.

Zároveň postupom a konaním súdneho exekútora v konaní sp. zn. EX 17381/00 bolo porušené právo sťažovateľa vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, čl. 1 Protokolu č. 1 právo pokojne užívať svoj majetok, nakoľko je nemajetný a jeho majetok - príjem zo zárobkovej činnosti nie je v takej výške, aby mohol uhradiť pohľadávku a tým exekúcia neoprávnene zasahuje do jeho chránených práv.

OS Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er/6333/2000 svojim rozhodnutím - Uznesením sp. zn. 17 Er/6333/2000-23 z 11. 9. 2014, ktorý rozhodol o zamietnutí návrhu povinného, keďže sa nezaoberal dôkladne návrhom povinného zo dňa 20. 1. 2014, v ktorom bolo poukázané na skutočnosti, že povinný je nemajetný, jeho príjmy nedosahujú hranicu životného minima, že nedokáže uspokojiť ani nároky exekútora. Taktiež som poukazoval na skutočnosť, že pohľadávku nedokázal uhradiť od doručenia exekučného príkazu EX 17381/00-8 zo dňa 2. 3. 2010, teda aj uplynula doba viac ako tri roky. Namietal zároveň, že pohľadávka je a považuje ju za premlčanú, nakoľko uplynulo viac ako 16 rokov od rozhodnutia OS Michalovce sp. zn. 8 C 417/99 z 20. 4. 1999, keď mu bola uložená povinnosť zaplatiť pohľadávku v prospech oprávneného. V Čestnom prehlásení taktiež poukazoval na zlý zdravotný stav a postihnutie.

... S uvedeným rozhodnutím OS Michalovce sa nestotožňuje a Uznesenie OS Michalovce sp. zn. 17 Er/6333/2000-23 zo dňa 11. 9. 2014 považuje za protiústavné a zastáva názor, že je ústavne neudržateľným spôsobom odôvodnené a možno ho považovať za arbitrárne.

... Keďže OS Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er/6333/2000 doposiaľ nedokázal predložiť spis odvolaciemu súdu a svojím obštrukčným konaním, že prostredníctvom ÚVTOS a ÚVV Leopoldov mu duplicitne zasiela svoje rozhodnutie -Uznesenie sp. zn. 17 Er/6333/2000-23 z 11. 9. 2014, ktoré obdržal dňa 9. 10. 2015 ako aj 14. 12. 2015, pričom sa prvýkrát po obdržaní predmetného Uznesenia, t. j. dňa 15. 10. 2014 odvolal a následne zaslal odvolanie proti rozhodnutiu OS Michalovce a to svojím podaním odvolania zo dňa 20. 10. 2014 na poštovú prepravu a do dňa 9. 4. 2016 nebol spis predložený odvolaciemu súdu, aby rozhodol o jeho odvolaní.

... V konaní vedenom na KS Košice pod sp. zn. 12 CoE/361/2015 vo veci odvolania proti Uzneseniu OS Michalovce sp. zn. 17 Er/6333/2000-23 z 11. 9. 2014 sa KS Košice absolútne nezaoberal jeho odvolaním zo dňa 20. 10. 2014, v ktorom namietal, že súdny exekútor nepredložil súdu návrh na pripustenie zmeny účastníka konania aj napriek výzve OS Michalovce zo dňa 26. 5. 2014, to však neurobil a preto súd o pripustení zmeny účastníka nerozhodol a konal v predmetnom exekučnom konaní s inou spoločnosťou (účastníkom konania, teda oprávneným), ktorá nemá k predmetnej pohľadávke žiadny právny vzťah. OS Michalovce v danej veci o návrhu povinného konal s neoprávneným subjektom, ktorý nie je a nemôže byť účastníkom konania (oprávneným). Taktiež sťažovateľ zotrval na svojom návrhu zo dňa 20. 1. 2014 a žiadal odvolací súd, aby zrušil Uznesenie OS Michalovce sp. zn. 17 Er/6333/2000-23 a sám rozhodol o zastavení exekúcie a zrušení exekučného príkazu pod sp. zn. EX 17381/00-8.

Predseda KS Košice po sťažovateľovej sťažnosti zo dňa 26. 1. 2016 pre nečinnosť KS Košice v konaní sp. zn. 12 CoE/361/2015 vedenom na KS Košice vo veci odvolania, neučinil opatrenia a nápravu voči sudcovi, ktorý svojou nečinnosťou spôsobil prierah v súdnom konaní vo veci podaného odvolania. KS Košice doposiaľ vo veci nerozhodol, aj napriek tomu, že sťažovateľ žiadal, aby odvolací súd vo veci ním podaného odvolania a návrhu sám rozhodol o zastavení a zrušení exekúcie.»

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd v Michalovciach v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er/6333/2000 svojím postupom a konaním, vydaním Uznesenia sp. zn. 17 Er/6333/2000-23 z 11. 9. 2014 porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresný súd v Michalovciach v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er/6333/2000 svojím postupom a konaním porušil právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a na spravodlivé súdne konanie a prejednanie veci v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na účinný opravný prostriedok zaručené čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Okresný súd v Michalovciach v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er/6333/2000 svojím postupom a konaním porušil právo sťažovateľa vlastniť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

4. Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoE/361/2015 svojím postupom a konaním porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; porušil právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, a na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; porušil právo sťažovateľa na účinný opravný prostriedok zaručené čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

5. Exekútorský úrad v Stropkove v konaní vedenom súdnym exekútorom JUDr. Miroslavom Frigom pod sp. zn. EX 17381/00 a jeho exekučným príkazom sp. zn. EX 17381/00-8 z 2. 3. 2010 porušil právo sťažovateľa vlastniť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, a právo na ochranu majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Porušil právo sťažovateľa na prejednanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a prejednanie veci

v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

6. Uznesenie Okresného súdu v Michalovciach sp. zn. 17 Er/6333/2000-23 z 11. 9. 2014 sa zrušuje.

7. Okresnému súdu v Michalovciach sa prikazuje, aby v konaní pokračoval bez zbytočných prietahov a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

8. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadosťučinenie peňažnú sumu vo výške 3000 Eur, ktorú mu je povinný zaplatiť Okresný súd v Michalovciach do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

9. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadosťučinenie peňažnú sumu vo výške 1000 Eur, ktorú mu je povinný zaplatiť Krajský súd v Košiciach do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

10. Okresný súd Michalovce a Krajský súd v Košiciach sú povinní nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 303,16 Eur...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ v posudzovanej veci napáda okrem iného aj postup okresného súdu v napadnutom konaní a jeho uznesenie z 11. septembra 2014, ktorým prvostupňový súd námietky sťažovateľa proti exekúcii a proti trovám exekúcie, ako aj jeho návrh na zastavenie exekúcie zamietol. Označené uznesenie okresného súdu, ako aj postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, mal sťažovateľ v procesnom postavení povinného možnosť napadnúť podaním odvolania (čo aj urobil), o ktorom je oprávnený a aj povinný rozhodnúť príslušný krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa preto v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k postupu a rozhodnutiu okresného súdu.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tiež namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 6333/2000 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru,

pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Tento právny názor ústavného súdu akceptuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva [pozri napr. rozhodnutie vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05 (IV. ÚS 237/09, m. m. II. ÚS 290/09,

IV. ÚS 42/2010 atď.)] a aj preto je uplatniteľný aj na posudzovanie namietaného porušenia práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre tiež viackrát vyslovil právny názor, v zmysle ktorého zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už tento súd meritórne rozhodol ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 223/2010).

Z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 17 Er 6333/2000 vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol o námietkach sťažovateľa proti exekúcii a proti trovám exekúcie, ako aj o jeho návrhu na zastavenie exekúcie uznesením č. k. 17 Er 6333/2000-23 z 11. septembra 2014. Po podaní odvolania proti označenému uzneseniu okresného súdu sťažovateľom prvostupňový súd 2. júna 2015 predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní. Krajský súd bez rozhodnutia o odvolaní prípisom sp. zn. 12 CoE 361/2015, doručeným okresnému súdu 2. júla 2015, vrátil spis prvostupňovému súdu na účely opätovného doručenia predmetného uznesenia sťažovateľovi. Po postupe podľa pokynu krajského súdu okresný súd 15. marca 2016 opätovne predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa, konanie o ktorom odvolací súd vedie pod sp. zn. 12 CoE 206/2016.

Z uvedených skutočností vyplýva, že v čase podania sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu (15. júna 2016) sa súdny spis vzťahujúci sa na sťažovateľovu vec nachádzal v dispozícii krajského súdu, ktorý bol oprávnený a povinný rozhodnúť o jeho odvolaní proti uzneseniu prvostupňového súdu. Vydaním prvostupňového rozhodnutia o procesných návrhoch sťažovateľa, jeho doručením účastníkom konania a predložením spisu krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní okresný súd v posudzovanej veci vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa. Okresný súd preto v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už nemohol v napadnutom konaní porušovať základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. jeho právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Na podklade uvedeného ústavný súd túto časť sťažnosti sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.3 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní

Sťažovateľ sa v posudzovanej veci domáha aj vyslovenia porušenia jeho v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 CoE 361/2015.

Z hľadiska predbežného prerokovania sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy zohráva podstatnú úlohu aj § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s požiadavkami vyplývajúcimi z § 56 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom

z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv, a vo vzťahu k tomu konaniu pred orgánom verejnej moci, v ktorom podľa sťažovateľa došlo k porušeniu jeho práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Ako už bolo uvedené v častiach I. a II.2 tohto uznesenia, z obsahu vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 17 Er 6333/2000 vyplýva, že sťažovateľ 21. októbra 2014 podal proti uzneseniu okresného súdu č. k. 17 Er 6333/2000-23 z 11. septembra 2014 odvolanie, o ktorom krajský súd viedol konanie pod sp. zn. 12 CoE 361/2015 (t. j. konanie, ktoré namieta sťažovateľ). Prípisom sp. zn. 12 CoE 361/2015 z 25. júna 2015 (doručeným okresnému súdu 2. júla 2015) však krajský súd bez rozhodnutia o odvolaní vrátil spis okresnému súdu s požiadavkou na odstránenie nedostatkov pri doručovaní odvolaním napadnutého uznesenia sťažovateľovi. O uvedenej skutočnosti bol sťažovateľ (ako vyplýva z prílohy jeho sťažnosti) upovedomený listom predsedu krajského súdu sp. zn. Spr. 15/2016 z 15. februára 2016. Okresný súd po postupe podľa pokynov krajského súdu opätovne predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní 15. marca 2016, pričom krajský súd odvolacie konanie už vedie pod sp. zn. 12 CoE 206/2016 a sťažovateľ postup krajského súdu v tomto konaní podľa petitu nenamieta.

Z uvedených skutočností vyplýva, že sťažovateľ, zastúpený kvalifikovanou právnou zástupkyňou, v tejto časti sťažnosti navrhuje vyslovenie porušenia jeho v sťažnosti označených práv postupom krajského súdu v konaní, v ktorom sa už v čase podania sťažnosti ústavnému súdu o jeho odvolaní proti uzneseniu okresného súdu nerozhodovalo (o čom mal sťažovateľ preukázateľne vedomosť), a preto krajský súd v sťažovateľom označenom konaní už v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu nemohol porušovať jeho v sťažnosti označené práva.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že medzi postupom krajského súdu v sťažovateľom označenom konaní a obsahom sťažovateľom označených základných

práv podľa ústavy, resp. práv podľa dohovoru, neexistuje príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd reálne mohol rozhodnúť o ich porušení, a preto aj túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.4 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu napadnutým postupom súdneho exekútora

Sťažovateľ v posudzovanej veci namieta aj porušenie svojich v sťažnosti označených práv postupom súdneho exekútora v konaní vedenom pod sp. zn. EX 17381/2000.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Zmyslom a účelom tejto zásady je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súde, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Podľa § 218a ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov fyzické osoby a právnické osoby sa môžu obracať na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a na Slovenskú komoru exekútorov (ďalej len „komora“) so sťažnosťami na činnosť komory a na činnosť exekútorov. Sťažnosti na činnosť komory vybavuje ministerstvo. Sťažnosti na činnosť exekútorov vybavuje komora. Sťažovateľ môže požiadať ministerstvo o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti komorou.

Podľa § 218b ods. 1 Exekučného poriadku komora je povinná vybaviť sťažnosť na činnosť exekútora bezodkladne, najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa jej doručenia. Túto lehotu možno predĺžiť, ak v jej priebehu nemožno zabezpečiť podklady na riadne vybavenie sťažnosti; o tejto skutočnosti musí byť sťažovateľ upovedomený.

Podľa § 218b ods. 2 Exekučného poriadku exekútor, proti ktorému sťažnosť smeruje, má právo vyjadriť sa o sťažnosti, podať vysvetlenia a poskytnúť dôkazy. Ak je to na včasné a riadne vybavenie sťažnosti potrebné, možno sťažovateľa vypočuť, ako aj osoby, ktoré môžu prispieť k prešetreniu sťažnosti.

Podľa § 218b ods. 3 Exekučného poriadku o spôsobe vybavenia sťažnosti musí byť sťažovateľ písomne upovedomený.

Podľa § 218b ods. 4 Exekučného poriadku ak je sťažovateľ toho názoru, že sťažnosť nebola komorou riadne a včas vybavená, môže požiadať ministerstvo o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti komorou.

Podľa § 218b ods. 5 Exekučného poriadku na vybavovanie sťažnosti proti činnosti komory a na prešetrovanie vybavenia sťažnosti komorou sa použijú ustanovenia odsekov 1 až 3.

Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už opakovane vyslovil právny názor, podľa ktorého podanie sťažnosti v zmysle § 218a a nasl. Exekučného poriadku poskytuje sťažovateľovi účinnú ochranu jeho práv a právom chránených záujmov (vrátane tých práv, ktoré sťažovateľ v posudzovanej veci v sťažnosti uplatnil). Sťažnosť komore, resp. ministerstvu zakladá povinnosť komory, resp. ministerstva sa ňou zaoberať, vybaviť ju a o spôsobe jej vybavenia upovedomiť sťažovateľa (III. ÚS 6/2015, II. ÚS 798/2015).

Z uvedeného vyplýva, že Exekučný poriadok poskytoval (a stále poskytuje) sťažovateľovi účinný právny prostriedok nápravy – sťažnosť komore, resp. sťažnosť ministerstvu, ktorou sa sťažovateľ mohol (a stále môže) domáhať preskúmania napadnutého postupu súdneho exekútora v jeho veci. Uvedený právny prostriedok umožňuje sťažovateľovi dosiahnuť účinnú nápravu, a to vzhľadom na právomoc komory, resp. ministerstva prijať efektívne opatrenia vo vzťahu k postupu súdneho exekútora v konkrétnej veci, ak na základe sťažnosti príslušný orgán dospeje k záveru o jej opodstatnenosti.

Zo sťažnosti a z jej príloh nevyplýva, že by sťažovateľ vo svojej veci využil inštitút sťažnosti podľa § 218a a nasl. Exekučného poriadku. Sťažovateľ pritom ani netvrdí, a tým menej preukazuje, že označenú sťažnosť dosiaľ nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Na podklade uvedeného z dôvodu, že sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému postupu súdneho exekútora nevyčerpal právne prostriedky nápravy, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv účinne poskytuje, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľa.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za vhodné poukázať aj na skutočnosť, že sťažovateľ sa uchádzal o ústavnú ochranu svojich práv sťažnosťou

podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v právnej veci, ktorej predmetom je exekučné vymoženie sumy 68,05 € s príslušenstvom. Z tohto hľadiska ide nepochybne o právnu vec, ktorú možno označiť ako bagateľnú. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na § 422 ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, z ktorého vyplýva neprípustnosť dovolania, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada (obdobne ustanovenie obsahoval aj Občiansky súdny poriadok v prvej vete § 238 ods. 5, podľa ktorého dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy). Za okolností, keď Civilný sporový poriadok (obdobne ako predtým Občiansky súdny poriadok) vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, je proti logike pripustiť, aby porovnateľná vec bola predmetom ústavného prieskumu. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takýchto veciach prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré by mohli mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv (m. m. IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 94/2014). Uvedené skutočnosti by preto umožňovali ústavnému súdu odmietnuť sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú aj bez jej vecného prieskumu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2016